

Årsrapport om bidragsfusk

År 2025

Innehåll

1	Kort om FPA	3
2	Vad bidragsfusk är och hur det uppdagas	4
3	Statistik över bidragsfusk 2021–2025	5
3.1	Misstänkt bidragsfusk som FPA registrerat: antal och belopp	5
3.2	FPA:s begäranden om polisutredning	7
3.2.1	FPA:s begäranden om polisutredning förmånsvis	7
3.3	Slutbehandlade fall av bidragsfusk	8
4	Hur bidragsfusk förebyggs och identifieras vid FPA	9

1 Kort om FPA

Folkpensionsanstalten (FPA) sörjer för den sociala tryggheten i livets olika skeden för alla som bor i Finland och för många finländare som bor utomlands. FPA:s verksamhet övervakas av riksdagen. FPA tryggar befolkningens försörjning, främjar hälsa och bidrar till att ge alla en möjlighet att klara sig själv-ständigt. År 2025 betalade FPA ut cirka 16,6 miljarder euro i förmåner till personer.

Tabell 1.
FPA-förmåner till personer år 2025, miljoner euro

Förmåner som FPA har betalat ut	2025, mn euro
Pensionsförmåner	2 620,2
Bostadsbidrag för pensionstagare	653,0
Rehabilitering	735,4
Förmåner för barnfamiljer	3 051,2
Studieförmåner	904,8
Grundläggande utkomststöd	1 001,1
Sjukförsäkringsförmåner	3 450,1
Arbetslöshetsförmåner	2 069,5
Handikappförmåner	680,5
Allmänt bostadsbidrag	1 228,0
Övriga förmåner	157,0
Samtliga förmånsutgifter	16 550,8

2 Vad bidragsfusk är och hur det uppdagas

Med bidragsfusk avses att en kund avsiktligt försöker få en förmån utan grund eller till ett större belopp än hen har rätt till. Det är fråga om fusk till exempel om kunden ger FPA felaktiga uppgifter eller förfalskar en handling. De vanligaste typerna av förfalskade handlingar är fakturor, kontoutdrag, hyresavtal och löneintyg, men även andra förfalskade handlingar förekommer. Kunden kan till exempel dölja en del av uppgifterna på ett kontoutdrag eller ändra uppgifter i en faktura till sin egen fördel. En handling kan vara helt eller delvis förfalskad.

Att undanhålla uppgifter betraktas också som bidragsfusk. Den som ansöker om en förmån ska själv ta reda på vilka omständigheter som påverkar rätten till förmånen och meddela dem till FPA.

Det är fråga om bidragsfusk när gärningen uppfyller ett brottsrekvisit. Brottsrubriceringen är oftast bedrägeri eller förfalskning.

Misstanke om bidragsfusk kan uppstå vid handläggningen av en förmånsansökan om de uppgifter som kunden tidigare har lämnat inte stämmer överens med de nya uppgifterna. Misstanken kan också uppstå i samband med justering av förmånen, då FPA utreder orsakerna till en felaktig utbetalning och konstaterar att den beror på kundens eget handlande. FPA kan börja misstänka bidragsfusk även utifrån angivelser, uppgifter från inkomstregistret eller uppgifter och meddelanden från andra myndigheter. Kunden hörs med anledning av misstanken om bidragsfusk och ges tillfälle att framföra sin åsikt och klagörande omständigheter.

3 Statistik över bidragsfusk 2021–2025

I denna rapport presenteras statistik för perioden 2021–2025. Den innehåller statistik över misstankar om bidragsfusk som FPA har behandlat och där kunden har hörts med anledning av misstanken.

Även om rättsprocesserna vanligtvis varar mer än ett kalenderår ingår inte samma fall i statistiken för de olika åren. Ett fall statistikförs för det år när FPA har behandlat det. Årligen publiceras statistikrapporter om de misstankar om bidragsfusk som FPA registrerat och om de slutbehandlade fallen.

Tabell 2.
Antal fall av bidragsfusk, kostnader och andelar av utbetalda förmåner som registrerats av FPA 2021–2025.

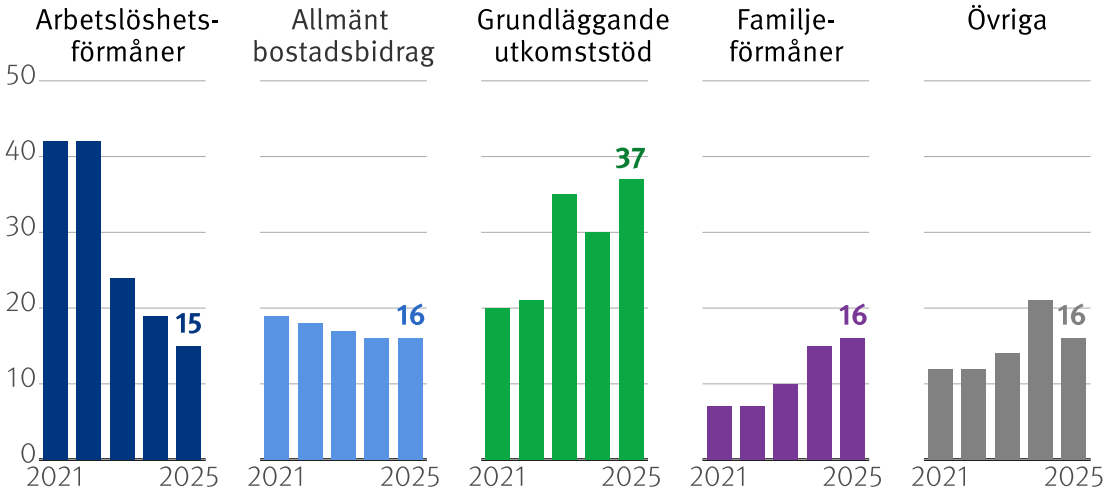
År	Misstänkt bidragsfusk, antal	Misstänkt bidragsfusk i genomsnitt i euro, €	Misstänkt bidragsfusk i euro totalt, €	Utbetalda förmåner, €	Andelen misstänkt bidragsfusk av utbetalda förmåner, promille
2025	1 017	7 067	7 187 529	16 550 727 157	0,43
2024	1 104	6 480	7 153 494	16 446 474 388	0,43
2023	1 277	5 565	7 106 242	15 823 322 906	0,45
2022	1 462	5 838	8 535 781	15 655 394 321	0,55
2021	1 894	5 603	10 612 989	15 545 342 902	0,68

3.1 Misstänkt bidragsfusk som FPA registrerat: antal och belopp

Misstänkt bidragsfusk som FPA registrerar utgörs av fall där kunden har hörts med anledning av misstanken och FPA har gjort ett avgörande i ärendet.

År 2025 förekom flest misstänkta fall av bidragsfusk inom det grundläggande utkomststödet. Näst flest misstänkta fall fanns inom det allmänna bostadsbidraget och det grundläggande utkomststödet. Användningen av inkomstregistret har minskat antalet fall av misstanke om bidragsfusk inom arbetslöshetsförmånerna och bostadsbidraget, men i fråga om det grundläggande utkomststödet väcks misstankar om bidragsfusk också av flera andra orsaker än de inkomster som kunden har uppgett. I kategorierna Familjeförmåner och Övriga ingår flera förmåner. I kategorin Övrigt var andelen bidragsfusk 2025 större än tidigare år för sjukvårdsersättningar, främst reseersättningar.

Diagram 1.
Andelen misstänkta fall av bidragsfusk inom olika förmåner, %

I förmånsarbetet har man observerat fler fall av misstänkt bidragsfusk än de som visas i statistiken Antalet fall av bidragsfusk som FPA registrerat. En del av de fall som observerades har visat sig vara obefogade redan i det inledande skedet av utredningen och därför har dessa kunder inte hörts med anledning av misstankarna.

Tabell 3.
Misstankar om bidragsfusk som observerats i förmånsarbetet 2021–2025

År	Fall av misstänkt bidragsfusk som uppdagats i förmånsarbetet, antal.
2025	3 027
2024	2 413
2023	2 174
2022	1 930
2021	2 708

3.2 FPA:s begäranden om polisutredning

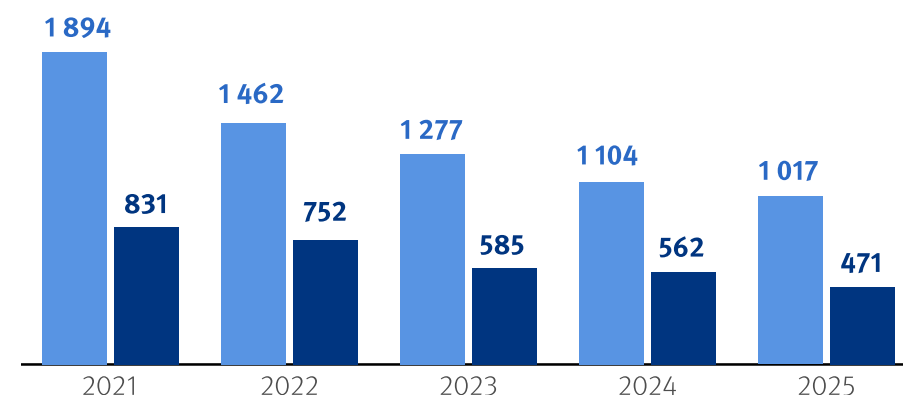
När en misstanke om bidragsfusk uppdagas bedömer FPA om kunden har handlat uppsåtligt och vilka åtgärder som ska vidtas. Om det finns skäl att misstänka brott begär FPA polisutredning utifrån de uppgifter som man fått i ärendet. FPA anmäler alla fall av förfalskning till polisen. Detta gäller också fall där förfalskningen upptäcks innan förmånen betalas ut, eftersom förfalskningen är en avsiktlig handling även om det inte uppstår någon skada.

Polisutredning begärs inte om det inte finns tillräckliga bevis för bidragsfusk eller om brottet är preskriberat. FPA prövar alltid ett ärende från fall till fall innan man beslutar om huruvida polisutredning ska begäras eller inte.

Årligen begär FPA polisutredning i cirka 50 procent av alla misstänkta fall av bidragsfusk (cirka 46 % år 2025).

Diagram 2.
Misstänkt bidragsfusk och begäranden om polisutredning 2021–2025, antal

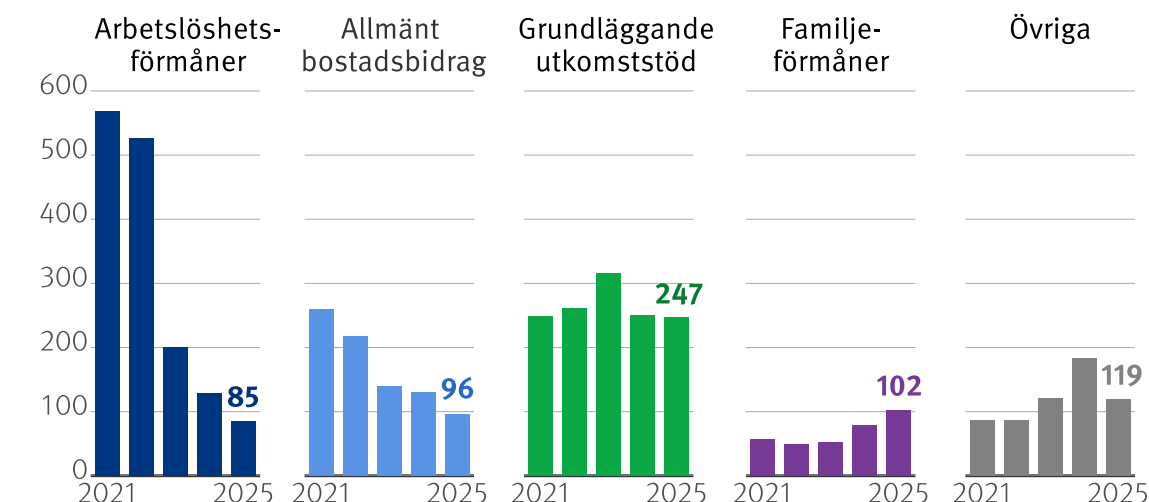
■ Misstänkta fall totalt, st. ■ Begäranden om polisutredning, st.

3.2.1 FPA:s begäranden om polisutredning förmånsvis

I diagrammet nedan visas antalet begäranden om polisutredning som FPA gjorde under 2021–2025 per förmån.

Diagram 3.
Begäranden om polisutredning per förmån 2021–2025, antal

Det totala antalet begäranden om polisutredning per förmån (diagram 3) är större än antalet begäranden per år i diagram 2. Detta beror på att en begäran om polisutredning kan omfatta misstankar om bidragsfusk som hänför sig till flera olika förmåner för en och samma kund.

Förmånernas karaktär inverkar på det totala antalet misstänkta fall av bidragsfusk och bedömningen av uppsåt i varje enskilt fall. Flest begäranden om polisutredning har gjorts gällande de förmåner där också antalet registrerade fall av misstänkt bidragsfusk var störst.

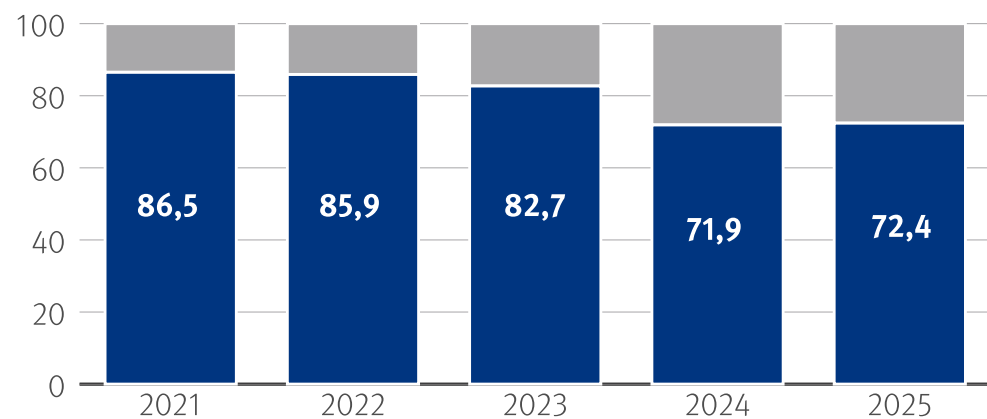
Sådana förmåner är grundläggande utkomststöd, arbetslöshetsförmåner och allmänt bostadsbidrag. Arbetslöshetsförmånerna och det grundläggande utkomststödet förutsätter i högre grad än andra förmåner aktiva åtgärder från kundens sida, såsom regelbundet återkommande ansökningar. Kunder som får arbetslöshetsförmåner och grundläggande utkomststöd får ofta också allmänt bostadsbidrag. Detta bidrar till att förklara den högre nivån för det allmänna bostadsbidraget. Även för sjukvårdsersättningar (kategori Övriga) var antalet begäranden om utredning 2025 högre än tidigare år.

3.3 Slutbehandlade fall av bidragsfusk

För begäranden om polisutredning statistikförs hur många som ledde till rättslig påföljd. När FPA har begärt polisutredning avgör åklagaren och domstolen om ett brott har begåtts och vilket brott det i så fall är fråga om.

I diagrammet nedan visas andelen begäranden om utredning som har lett till rättslig påföljd av alla de begäranden om polisutredning som FPA gjort under åren 2021–2025.

Diagram 4.
Andelen begäranden om utredning som lett till rättslig påföljd 2021–2025

Andelen begäranden om utredning som lett till rättslig påföljd har minskat under den granskade perioden. FPA följer hur rättspraxis utvecklas. Den vanligaste orsaken till att en påföljd inte påförs är att ärendet har preskriberats under straffprocessen.

4 Hur bidragsfusk förebyggs och identifieras vid FPA

I sin verksamhet satsar FPA på att förutse, förebygga och identifiera bidragsfusk. Identifieringen underlättas bland annat genom att säkerställa att det dagliga förmånsarbetet löper smidigt. De anställda får anvisningar och utbildning som hjälper dem att upptäcka och reda ut misstänkta fall. Rutinerna utvecklas fortlöpande, och de ärenden som gäller bidragsfusk sköts av flera specialister som har utsetts uttryckligen för den uppgiften.

FPA får anmälningar från privatpersoner och myndigheter om kunder som eventuellt får FPA-förmåner utan grund. Alla sådana anmälningar tas emot och undersöks av FPA. Om en anmälan kan inverka på de förmåner som FPA betalar ut, hörs kunden för att ärendet ska kunna utredas. Om det visar sig att en förmån har betalats ut på felaktiga grunder, justeras förmånerna så att de motsvarar de korrekta uppgifterna. Den som har gjort en angivelse får inte information om den person som är föremål för angivelsen, till exempel om huruvida personen får förmåner eller om angivelsen har lett till åtgärder.

Utöver att identifiera bidragsfusk är målet att förebygga bidragsfusk redan innan det uppstår. Ett sätt att förebygga och minska felaktiga utbetalningar och misstankar om bidragsfusk är att använda inkomstregistret på ett effektivt sätt. När uppgifter om kunders inkomster fås från inkomstregistret i realtid, finns det tillgång till aktuella inkomstuppgifter när förmåner beviljas. Med hjälp av uppgifter från inkomstregistret får FPA dessutom information om förändringar i inkomsterna i realtid, vilket gör det möjligt att justera förmånerna i realtid och förhindra att felaktiga utbetalningar uppstår. Tack vare inkomstregistret behöver kunden inte lämna in verifikat över sina inkomster till FPA. Registret undanröjer dock inte kundens skyldighet att lämna korrekta uppgifter och att anmäla förändringar i sina förhållanden. Kundens anmälningsskyldigheter enligt förmånslagarna är fortfarande bindande.

En central del i förebyggandet av bidragsfusk är att förhindra att förmåner betalas ut utan grund och att det uppstår felaktiga utbetalningar. Om ingen förmån betalas ut utan grund och ingen felaktig utbetalning uppstår, finns det i regel ingen misstanke om bidragsfusk. Ett undantag från detta är förfalskningar, som behandlas som misstänkt bidragsfusk även om ingen felaktig utbetalning har uppstått.

År 2025 tog FPA i bruk en teknisk lösning som gör det möjligt att automatiskt identifiera handlingar som misstänks vara förfalskade bland de handlingar som kunderna lämnar in. Det är ett brott att lämna förfalskade uppgifter till en myndighet och behandlingen av förfalskade uppgifter orsakar extra arbete, även i fråga om återkrav av felaktiga utbetalningar i efterhand. Genom att tekniskt undersöka dokumentens äkthet och automatiskt identifiera handlingar som innehåller felaktiga uppgifter frigörs arbetstid till förmånsarbete. De anställda utreder alla misstänkta fall av förfalskning.

FPA har ett brett samarbete och informationsutbyte med olika myndigheter för att bekämpa grå ekonomi och bidragsfusk. FPA är bland annat medlem i redaktionen för Skatteförvaltningens lägesbild över grå ekonomi och ekonomisk brottslighet. På nationell nivå samarbetade FPA under 2025 med bland annat Polisstyrelsen och Skatteförvaltningen samt deltog i samarbeten flera myndigheter emellan.

År 2025 ordnade FPA ett nordiskt möte om bidragsfusk. I det årliga mötet deltar de nordiska socialförsäkringsinstitutionerna. Bidragsfusk diskuteras också vid det nordiska generaldirektörmötet som ordnas årligen. På EU-nivå sker samarbete kring bidragsfusk i olika forum, såsom de organ som avses i förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen (t.ex. administrativa kommissionen) och ESIP (European Social Insurance myndighetssamverkanPlatform), där FPA är medlem. Under 2025 samarbetade man också med bland annat Europeiska arbetsmyndigheten (ELA). FPA följer aktivt utvecklingen av EU:s lagstiftning om bidragsfusk.

